

Afgjort den 10. december 2020

Tidligere fortroligt aktstykke D af 10. december 2020. Fortroligheden er ophævet ved ministerens skrivelse af 23. Maj 2025.

247

Indenrigs- og Sundhedsministeriet. København, den 4. december 2020.

- a. Sundheds- og Ældreministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at totaludgiften til Statens Serum Instituts byggeri af ny højklassificeret (OIE3/BSL3) laboratoriebygning til varetagelse af det veterinære beredskab fra 2020 øges pga. merudgift til primært rådgivere og COVID-19 relaterede udgifter.

Den samlede totaludgift øges fra 133,7 mio. kr. (2020-PI.) inkl. finansieringsudgifter til 147,1 mio. kr. (2020-PI.) Inkl. finansieringsudgifter.

Udgiften i 2017 på 1,0 mio. kr. (2020-PI.) til forberedelse af byggeriet er sammen med den løbende finansiering af byggeriet på 5,1 mio. kr. (2020-PI.) i 2017-2020 finansieret på 5 16.35.01. Statens Serum Institut. Udgifterne i 2018-2020 på 141,0 mio. kr. (2020-PI.) ekskl. finansieringsomkostninger lånefinansieres via den statslige likviditetsordning med efterfølgende finansiering af afskrivninger og renter på §16.35.01. Statens Serum Institut.

Eksistensen af aktstykket er offentlig, men indholdet af aktstykket er fortroligt, indtil Statens Serum Institut har afsluttet tvist med byggerådgiver af hensyn til forhandlingsposition.

- b. Finansudvalget tiltrådte den 23. november 2017 fortroligt aktstykke B. I aktstykket var det forudsat, at der skulle oversendes et orienterende aktstykke til Finansudvalget, når der var gennemført udbud, fuld projektering og den endelige entreprisenum var kendt. Imidlertid har en ændret udbudsstrategi medført, at den endelige entreprisenum først blev fastlagt relativt sent i projektforsløbet, ligesom COVID-19 har haft indflydelse på byggeriets sidste faser, hvorfor de samlede forventede udgifter først kendes nu. Forøgelsen af totaludgiften udgør 10 pct. i 2020-priser set i forhold til fortroligt aktstykke B af 23. november 2017 godkendte totaludgift.

Projektering, udbud og byggeproces

Projektet var i totalrådgiverudbud i foråret 2018. På den baggrund blev valgt et totalrådgiverteam bestående af Rambøll, LINK Arkitekter og Merrick. Totalrådgiverteamet påbegyndte projekteringen i august/september 2018, og det endelige projekt blev godkendt af Statens Serum Institut i februar 2019.

I projektplanen, der lå til grund for aktstykket til Finansudvalget var det forudsat, at byggeriet skulle udbydes som to storentrepriser. Efter drøftelser med totalrådgiverteamet, og en vurdering af den daværende markedssituation blev det imidlertid besluttet at udbyde byggeriet i fagentrepriser samt at udføre det i etaper.

Det var rådgivernes vurdering, at markedet på daværende tidspunkt var så ophedet, og at antallet af mulige tilbudsgivere (der ville kunne komme på tale til en totalentreprise af en så teknisk kompliceret bygning) ville være så begrænset, at der ikke ville være en reel konkurrencesituation med for høje priser til følge.

For at fremme byggeprocessen blev de tre første fagentrepriser - byggeplads, jord/beton og konstruktionsstål sendt i udbud i februar/marts 2019. Klargøring af byggepladsen begyndte medio maj og jord/betonarbejde blev igangsat i juni 2019.

Projekteringen af det resterende arbejde foregik sideløbende og de enkelte entrepriser blev sendt i udbud i juli/august 2019. På den baggrund blev der kontraheret i efteråret/vinteren 2019 og de enkelte entrepriser blev igangsat i takt med det øvrige byggearbejde.

Dele af entrepriser/indkøb leveres af entreprenørerne, mens andre dele indkøbes direkte af bygherren (Statens Serum Institut) selv med henblik på at holde udgifterne nede. Udbud af disse bygherreleverancer pågik sideløbende med de øvrige udbud, mens udbud af laboratorieudstyr først blev igangsat primo 2020. De endelige udbud var gennemført april 2020.

COVID-19 har imidlertid medført udfordringer på en række områder ifm. udbuddet. Det var bl.a. nødvendigt at indhente tilbud på tre delleverancer, som var udtaget af ventilationsentreprisen grundet leveranceproblemer mv. Der var endvidere problemer med at fremskaffe materialer fra Italien grundet den italienske nedlukning af samfundet. Derud. over har der været forsinkelser pga. udbrud af COVID-19 på byggepladsen og indskrænkning af antal samtidige personer på byggepladsen af hensyn til at overholde sundhedsfaglige retningslinjer.

Tidsplan for byggeriet

Selve byggeriet er afsluttet medio oktober 2020. Frem mod årsskiftet arbejdes med installation, indstilling og afprøvning mv. af de tekniske installationer og laboratorieudstyret. Bygningen forventes således fuldt operationel senest primo januar 2021.

Set i forhold til de oprindelige forudsætninger for Københavns Universitet og Statens Serum Instituts bud for overtagelse af det veterinære beredskab, hvor laboratoriet var forventet at stå klart ved overtagelsen af det veterinære beredskab 1. januar 2020, er der tale om en samlet forsinkelse på 1 år. Finansudvalget er ikke blevet orienteret om den tidsmæssige forsinkelse, da Sundheds- og Ældreministeriet havde forudsat, at Finansudvalget ville få en samlet orientering om byggeprojektet, når der var gennemført udbud, fuld projektering og den endelige entreprisesum var kendt.

Forsinkelsen skal ses i lyset af dels en længere proces ift. overtagelsen af det veterinære beredskab fra Danmarks Tekniske Universitet til Københavns Universitet/Statens Serum Institut, dels at byggeprojektets detailprojektering, myndighedsgodkendelser mv. tog længere tid end forventet.

At detailprojekteringen har trukket ud skal ses i sammenhæng med, at der i samarbejde med totalrådgiverteamet var behov for at foretage en revurdering af dele af projektet særligt for behovet for ventilation, udsugning mv. – med henblik på at sikre, at bygningen kunne opfylde de faglige behov og sikkerhedskrav, samtidigt med at de økonomiske rammer blev overholdt.

Udbruddet af COVID-19 har som anført ovenfor bidraget at forlænge byggetiden, samt medført en række ekstra udgifter. Det har således været nødvendigt at indføre en række tiltag på byggepladsen for at hindre evt. smittespredning som følge af konstateret smitte blandt deltagerne i byggeledelsen, ligesom koordinering og fremskaffelse af byggematerialer – herunder fra Italien – har været besværliggjort.

Forsinkelsen af byggeriet er løbet og blevet drøftet og afstemt med Fødevarestyrelsen, således at der er fundet alternative/midlertidige løsninger til gennemførelsen af de analyser, der fremadrettet skal kunne foretages i den nye bygning. Varetagelsen af det veterinære beredskab er derfor sket på betryggende vis, selv om den nye bygning ikke var færdig. De opgaver, der fremadrettet skal huses i den nye bygning, er i 2020 midlertidigt blevet løst ved at inddrage andre faciliteter, herunder i andre mindre faciliteter på Statens Serum Institut, men primært af eksterne leverandører i udlandet. Merudgifterne hertil er afholdt inden for dels Statens Serum Instituts driftsbevilling til det veterinære beredskab, dels af Fødevarestyrelsen.

Udvikling i totaludgift

I fortroligt aktstykke B af den 23. november 2017 var der afsat en økonomisk ramme til byggeudgifter, totalrådgiverhonorar og laboratorieudstyr på i alt 133,7 mio. kr. (2020-priser). Som det fremgår af tabel 1 forventes de samlede udgifter til byggeriet at beløbe sig til 147,1 mio. kr. (2020-priser), heraf kan ca. 6,3 mio. kr. henføres til merudgifter som følge af COVID-19.

Tabel 1

Forventet totaludgift, mio. kr. 2020-prisniveau

	2018	2019	2020	Forventet udgift i alt fortroligt akt. B af 23. november 2017	Forudsat udgift ved akt. B af 23. november 2017	Differen-
Grundkøb	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Byggeentrepriser	0,0	17,1	62,8	79,8	75,6	4,3
Rådgivere mv.	4,8	19,9	15,4	39,8	13,1	28,7
Laboratorieudstyr	0,0	0,0	21,4	21,4	26,0	-6,6
Afgifter myndigheder og forsikring	0,0	0,2	0,4	0,6	0,0	0,6
Finansieringsudgifter	0,0	1,0	4,1	5,1	3,6	1,5
Uforudsete byggeudgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	-14,3
Samlede udgifter	4,8	38,2	104,1	147,1	133,7	13,4*

Anm. : I akt. B af 23. november 2017 var der desværre en fejl i de oplyste samlede udgifter for projektet. Der blev således søgt om 128,9 mio. kr, selvom der burde være blevet søgt om 129,8 mio. kr. I tabellen er det oprindelige estimat for de samlede udgifter opgjort til 1249 mio. kr. (og opregnet til 2020-prisniveau) som forudsat akt. B af 23. november 2017. *Summen af differencen for de enkelte poster (rådgivere, byggeentrepriser mv.) er 12,2 mio. kr., mens differencen mellem de

"samlede udgifter" er 13,4. Dette skyldes, at udgifterne til de enkelte poster har taget udgangspunkt i de forudsatte udgifter ved akt. B af 23. november 2017, hvor posterne til sammen burde have givet 129,8, men ved en fejl blev summeret til 128,9. De samlede udgifter tager derimod udgangspunkt i de vedtagne 128,9.

Hovedparten af merudgifterne som følge af COVID-19 kan henføres til byggeentrepriserne.

Mindreforbruget i relation til laboratorieudstyr på 6,6 mio. kr. skal ses i lyset af, dets at der løbende er sket en justering af de endelige behov, dels at det ikke har været nødvendigt, at trække på den indlagte reserve til diverse udstyr.

I forhold til byggerådgivere mv. har der været en markant merudgift på 26,7 mio. kr. i forhold til de oprindelige forudsætninger. Behovet for øget rådgivningsassistance på byggeriet skal ses i lyset af den ændrede udbudsform og projektændringer undervejs, herunder at skiftet fra en samlet totalentreprise til flere fagentrepriser har givet større krav til koordinering, udbud o.lign., svarende til 27,0 mio. kr., hvoraf COVID-19 har medført større rådgiverbehov og deraf afledte merudgifter for skønsmæssigt 1,5 mio. kr. Statens Serum Institut er i dialog med rådgiverne omkring de endelige regningers størrelse i forhold til de gennemførte arbejder – det forventes umiddelbart, at tvisten kan løses i mindelighed. Der er i totaludgiften indregnet en forventning om en reduktion af regningerne til rådgiverne på 2,5 mio. kr.

Samlet set forventes der en overskridelse af det oprindelige byggeribudget, der er øget fra 133,7 mio. kr. til 147,1 mio. kr. i 2020-priser, hvilket svarer til en forøgelse af totaludgiften på 10 pct. Korrigeres for COVID-19 relaterede udgifter på 6,3 mio. kr., svarer det til en overskridelse på ca. 5,3 pct.

Driftsudgifterne til Statens Serum Instituts samlede bygningsmasse var forventet at stige til i alt 192,6 mio. kr. (17-pl.), som fremlagt i akt. B af 23. november 2017. Merudgiften forventes, at medføre en stigning i de årlige driftsomkostninger på ca. 0,6 mio. kr. De øgede driftsomkostninger i årene frem dækkes inden for den løbende driftsbevilling på 95,4 mio. kr. til det veterinære beredskab fra Fødevarestyrelsen til Dansk Veterinær Konsortium bestående af Københavns Universitet og Statens Serum Institut i forening. Fødevarestyrelsen har fået forelagt aktstykke om fordyrelsen, og er indforstået med at justere i opgaveporteføljen ifm. fastlæggelsen af de årlige arbejdsprogrammer i det tilfælde at omfang merudgifterne til husleje nødvendiggør det.

Finansiering

Det bemærkes, at de øgede totalomkostninger til byggeriet, som er øget fra 133,7 mio. kr. til 147,1 mio. kr. ikke medfører behov for yderligere finansiering, da merudgiften indregnes i de kommende 50 års husleje. Huslejen betales via den løbende driftsbevilling på 95,4 mio. kr. til det veterinære beredskab fra Fødevarestyrelsen til Dansk Veterinær Konsortium bestående af Københavns Universitet og Statens Serum Institut i forening.

Risikovurdering

Selv om bygningen forventes at kunne tages i brug primo januar 2021 kan de endelige samlede udgifter fortsat påvirkes af uforudsete omstændigheder f.eks. COVID-19 i relation til installation, indstilling og afprøvning mv. af de tekniske installationer og laboratorieudstyret. Hertil skal det endelige rådgiverhonorar afklares i dialog med rådgiverne. Set i lyset af det fremskredne tidspunkt byggeprocessen forventes det, at risikoen for yderligere udgifter end de i tabel 1 forventede er minimal, og det er derfor Sundhedsministeriets vurdering, at projektet kan afholdes inden for den beskrevne nye totaludgift.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget, da forøgelsen af totaludgiften som følge af COVID-19 relaterede udgifter udgør mere end 10 pct. af den i akt. B af 23. november 2017 godkendte totaludgift, jf. Budgetvejledningens punkt. 2.6.11.
- d. –
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at totaludgiften til Statens Serum Instituts byggeri af ny højklassificeret (OEE3/BSL3) laboratoriebygning til varetagelse af det veterinære beredskab fra 2020 øges pga. merudgifter til primært rådgivere og COVID-19 relaterede udgifter. Den samlede totaludgift øges fra 133,7 mio. kr. (202-PI.) inkl. Finansieringsudgifter til 147,1 mio. kr. (2020-PI.) inkl. Finansieringsudgifter.
- Udgiften i 2017 på 1,0 mio. kr. (2020-PI.) til forberedelse af byggeriet er sammen med den løbende finansiering af byggeriet på 5,1 mio. kr. (2020-PI.) i 2018-2020 finansieret §16.35.01. Statens Serum Institut. Udgifterne i 2018-2020 på 141,0 mio. kr. ekskl. finansieringsomkostninger lånefinansieres via den statslige likviditetsordning med efterfølgende finansiering af afskrivninger og renter på §16.35.01. Statens Serum Institut.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 4. december 2020

MAGNUS HEUNICKE

/ Gregers Drøge Bruun

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 10-12-2020

Påtegning

Finansudvalget kritiserer at Finansudvalget ikke har modtaget den orientering, som var en forudsætning i det oprindelige aktstykke B fra den 23. november 2017, specielt set i lyset af den fordyrelse, der ikke relaterer sig til covid-19 forsinkelsen, særligt i lyset af tidligere aktstykker, hvor byggerier er blevet urimeligt meget forsinkede og fordyrede en forudsat.